

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
Кафедра психології та соціології факультету гуманітарних та соціальних наук
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КЗВО «ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТИЮКА НАПН УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ СЄВЕРОДОНЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

**XVI Всеукраїнської науково-практичної веб-конференції
(з міжнародною участю)**

**«СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА»**

12 листопада 2021 року
м. Сєвєродонецьк

УДК 159.923
С 69

Рекомендовано до друку Вченою радою
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля
(протокол № 2 від 29 жовтня 2021 року)

С69 Соціально-психологічні проблеми трансформації сучасного суспільства : матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної веб-конференції (з міжнародною участю) (м. Сєвєродонецьк, 12 листопада 2021 р.) / [редкол.: Ю. О. Бохонкова (голова)]. – Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 254 с.

Збірник містить матеріали XVI науково-практичної конференції (з міжнародною участю) «Соціально-психологічні проблеми трансформації сучасного суспільства» (12 листопада 2021 р.). До збірки увійшли тези доповідей, есе, присвячені сучасному науковому осмисленню основних трансформаційних процесів, що відбуваються у сучасному суспільстві у зв'язку із його інформатизацією та глобалізацією.

Матеріали друкуються мовою оригіналу. Відповідальність за достовірність фактів, цитат та інших відомостей несуть автори.

УДК 159.923
© Східноукраїнський національний
університет імені Володимира Даля, 2021

PRINCIPLES OF PEDAGOGICAL PROJECTION

Problem definition. Education of creative personality requires from the teacher understanding of methodological and psychological-pedagogical aspects of educational, research and labour activity, logic of educational actions on development of personality's productive abilities. The teacher needs to understand both the essence and patterns of the specialist activity he prepares, and the essence and logic of their own professional and pedagogical activities for the training and education of such a specialist. Today in the state pedagogical science pedagogical projection is interpreted as an independent multifunctional pedagogical activity, determines the creation of new or transformation of existing conditions of the education process and training. Among the main functions of project activities, it is accepted to allocate research, analytical, prognostic, and transforming. Projection is also characterized by constructiveness, i. e. the focus on obtaining a definite practically significant result based on prognostic knowledge. This project activity differs from the simple identification and description of general pedagogical patterns inherent, for example, scientific and pedagogical activities. Based on the classical triad "nature - society - man", scientists also identify natural, technical (engineering) and social projects.

Statement of basic material. Projection in the field of pedagogy and education belongs to the social sphere, and its product can be classified as humanitarian projects. It should be emphasized that the meaning and purpose of humanitarian projection is to improve what is determined by the peculiarities of human nature and human relations.

There are two different strategic types of pedagogical projection: adaptation to the social environment and its conditions (a kind of way teachers respond to social challenges by education) and improving or transforming the environment in accordance with their values, goals, beliefs.

V. Slobodchikov writes about two types of projection, dividing: 1) psychological and pedagogical projection of educational processes, meaning learning as the development of methods of activity; formation as the development of a perfect form of action; education as maturation and socialization; 2) socio-pedagogical design of educational institutions and the educational environment in which the relevant processes are implemented [3]. Noting the variety of practical design options, we can identify two main areas. The first involves designing and creating projects in intensive forms. These include organizational, innovative, productive games and design meetings. The second direction is correlated with the joint step-by-step design of the educational process by all its participants, where the design process itself is

considered as one of the factors in an educational institution formation of humanistic orientation.

The concept of "pedagogical projection" is used as a team, unites all types of project activities, the subject of which may be a teacher; they are carried out for pedagogical purposes, or their result has pedagogical consequences. The use of the project method allows to implement the activity approach in teaching, to apply the knowledge and skills acquired during the study of disciplines at different stages of training, to integrate them in the process of working on the project. In this case, the didactic unit is taken not any section of science, but some of the specific materials and teach to perceive the complex as a "combination of different phenomena in receptive forms of thinking." This provides positive motivation and differentiation in learning, activates independent creative activity of students in the implementation of projects.

There are the following types of pedagogical design, which are currently being actively developed: 1) socio-pedagogical projection aimed at changing the social environment or solving social problems by pedagogical means; 2) psychological and pedagogical projection, the purpose of which is the transformation of man and interpersonal relationships in the educational process; 3) educational projection focused on designing the quality of education and innovative changes in educational systems and institutions [1].

Socio-pedagogical projection first arose in response to the desire in the course of pedagogical interaction to solve certain socially significant problems facing children and adults in everyday life. Currently, it mainly performs the functions of pedagogical ordering of the socio-cultural environment, identifying and changing external factors and conditions that affect the development, education, formation, socialization of human. The result of socio-pedagogical design often becomes the basis for the organization of more effective functioning of educational systems, thereby allowing to change the potential opportunities for the deployment of actual pedagogical processes.

Within the framework of educational projection, projects for the development of education in the state as a whole and in individual regions are created. Projects for the establishment of educational institutions, reform of education management bodies and their subordinate institutions are being implemented. Educational standards and content of education of all levels are formed.

Psychological and pedagogical projection involves the construction of models and processes associated with the transformation of personality and interpersonal relationships, based on the characteristics of motivation, perception of information, knowledge acquisition, participation in activities, communication. In the centre of the attention is the pedagogical process as such; conditions of effective teaching and education, pedagogical technologies; forms

of interaction between students and the teacher, ways of self-design of personality [2].

The considered positions determine three main variants of analysis and construction of the project context in the field of education: socio-cultural, psychological-pedagogical, and educational. At the present stage, scientists have developed the following principles of pedagogical projection: the principle of human priorities, which focuses on the person - a participant in subsystems, processes, or situations. This priority means the humanistic and appropriate nature of learning; self-development principle of designed systems, processes, situations, which involves their creation of dynamic, flexible, capable in the course of implementation to change, restructure, complication or simplification; the principle of dynamism, which provides for the movement of the system from the essence of the higher order to the essence of the lower order; the principle of completeness, which provides for the implementation of the system of requirements for its operation in the designed object; the principle of diagnosis, which involves the organization of continuous feedback, implementation of measuring tools, monitoring the functioning of the system in practice; the principle of constructive integrity, which provides for the establishment of a strong relationship between the components of the methodological system and the stages of its design and implementation in practice [4].

Conclusions. In ideal form the results projection provides of both material and practical and spiritual activities, i. e. both the external and internal world of human. This judgment is valid for any activity in the social sphere, including pedagogical. Projection is currently considered as the most important component of pedagogical activity. This process covers educational systems of different levels (federal, regional, municipal), the content of education, pedagogical technologies, management of the pedagogical process, planning and control of the development of the institution and more. Summing up, we emphasize the following: pedagogical projection is a complex, independent phenomenon, the understanding of which is impossible without reference to its roots, traditions and modern achievements of pedagogy, which, in turn, determines its methodology and prospects for further development.

List of literature references

1. Lozova V. Trotsky G. Theoretical foundations of education and training [Teoretychni osnovy vykhovannya i navchannya] *Textbook*. Khark. state ped. Univ. GS Frying pans. 2nd ed., Ed. and ext. Kharkiv: "OVS", 2002. P. 361-383.
2. Basic principles of development of higher education in Ukraine in the context of the Bologna process (documents and materials of 2003-2004) [Osnovni zasady rozvytku vyshchoyi osvity Ukrayiny v konteksti Bolons'koho protsesu (dokumenty i materialy 2003-2004 rr.)] Ed. V. Kremenya. Author. Col.: M. Stepko, Ya. Bolyubash, V. Shinkaruk, V. Grubianko, I. Babin. Ternopil. Published by TSPU. V. Hnatyuka, 2004. 147 p.

3. Slobodchikov V. Theory and diagnosis of development in the context of psychological anthropology [Teoriya i diahnozyka rozvytku v konteksti psykholohichnoyi antropolohiyi] *Psychology and personality*. 2014. № 2. P. 5-45.
4. Shamova T., Davydenko T., Shibanova G. Management of educational systems [Upravlenye obrazovatel'nykh systemamy] M.: Publishing Center "Academy", 2002. 384 p.

Barchi Beata Vasilivna - candidate of psychological sciences, docent, docent of psychology department Mukachevo state university.

ЗМІСТ

Алиева Я., Алиева С.

РОЛЬ СОЦИАЛЬНЫХ ИНСТИТУТОВ В ФОРМИРОВАНИИ
СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЕЙ ЛИЧНОСТИ
ДЕТЕЙ 3

Барчій М. С., Воронова О. Ю.

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ 7

Barchi B. V.

PRINCIPLES OF PEDAGOGICAL PROJECTION 10

Бегеза Л. Є., Кайзерова А. В.

ПСИХОЕМОЦІЙНА САМОРЕГУЛЯЦІЯ ЯК НАПРЯМ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ З ХУДОЖНЬОЇ ГІМНАСТИКИ 14

Білоус Р. М., Заїченко С. І.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ
СТАРШОКЛАСНИКІВ 17

Блинова О. Є., Урсуленко О. Б.

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МІСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ
СТУДЕНТІВ 20

Бохонкова Ю.О., Архіпова І. Д.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНСТИТУТІВ СІМ'Ї ТА ШЛЮБУ ЯК ПРИЧИНА
ЗБІЛЬШЕННЯ КІЛЬКОСТІ РОЗЛУЧЕНЬ В УКРАЇНІ 23

Бохонкова Ю. О., Лифенко Р. М.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА 25

Бохонкова Ю.О., Мартинова Г. А.

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У МОЛОДІ 28

Bocheliuk V. Y.

EXPERIMENTAL STUDY OF PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE
PSYCHOLOGIST IN THE FIELD OF SPECIAL EDUCATION 31

Боярин Л. В., Поляк О. В.

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ЕТАПИ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ
РОБОТИ ЩОДО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ
ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ 34

Бриль М. М.

ПРОФЕСІЙНА «Я-КОНЦЕПЦІЯ» МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА
СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК УПРАВЛІННЯ ОСОБИСТІСНИМ
РОЗВИТКОМ 37

Бугайова Н. М., Бугайова О. О.

ВПЛИВ СІМ'Ї НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ ДИТИНИ-ПІДЛІТКА 40

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>